

HÁZI FELADAT:

Egy $\alpha = 30^\circ$ hajlásszögű, $h = 1,6$ m magas lejtő tetejéről elengedünk egy ládát. Ugyanebben az időpontban a lejtő tetejéről egy labdát úgy dobunk el, hogy az a lejtő legalján éppen a ládába essen. Mekkora és milyen irányú kezdősebességgel kell a labdát eldobni? A láda és a lejtő közötti súrlódási együttható $\mu = \sqrt{3}/8$.

MO.

A láda súrlódással csúszik lefelé a lejtőn, a mozgásegyenlete

lejtőre merőlegesen: $ma_{\perp} = 0 = F_{ny} - mg \cos\alpha$

lejtővel párhuzamosan: $ma_{\parallel} = mg \sin\alpha - \mu F_{ny}$

tehát a gyorsulása a lejtő síkjában

$$a = a_{\parallel} = (\sin\alpha - \mu \cos\alpha) g = (\sin 30^\circ - \frac{\sqrt{3}}{8} \cos 30^\circ) \cdot 10 = (0,5 - \frac{\sqrt{3}}{8} \cdot \frac{\sqrt{3}}{2}) \cdot 10 = 3,125 \text{ m/s}^2.$$

Zérus kezdősebességgől indulva $s = h / \sin\alpha = 1,6 / \sin 30^\circ = 3,2$ m-t tesz meg a láda a fenti gyorsulással:

$$s = \frac{a}{2} t^2 \rightarrow t = \sqrt{\frac{2s}{a}} = \sqrt{\frac{2 \cdot 3,2}{3,125}} \approx 1,43 \text{ s} \text{ alatt ér le a láda.}$$

Ennyi idő alatt kell a labdának ugyanabba a pontba érkeznie, azaz

vízszintesen $x = h / \operatorname{tg}\alpha = 1,6 / \operatorname{tg} 30^\circ \approx 2,77$ m-t,

függőlegesen $z = -h = -1,6$ m-t megtennie,

azaz $x = (v_0 \cos\alpha) t = (v_0 \cos\alpha) \cdot 1,43 = 2,77$

$$z = (v_0 \sin\alpha) t - g/2 t^2 = (v_0 \sin\alpha) \cdot 1,43 - g/2 \cdot 1,43^2 = -1,6$$

$\rightarrow v_0 \approx 6,34$ m/s, $\alpha \approx 72,2^\circ$.